

Univerzitet Crne Gore
Fakultet političkih nauka

Komunikacijski sistemi

Prvo predavanje – *Pretpostavke funkcionisanja informaciono-komunikacionog sistema*

Osnovni pojmovi

Pojam komunikacije

- Termin komunikacija potiče iz latinskog jezika – *communicare* (učiniti zajedničkim, saopštiti).
- Komunikacija je prelaz od pojedinačnog ka grupnom, od individualnog ka kolektivnom.

- *Komunikacija* je proces premanentne (trajne) razmjene informacija.
 - *Komunikacija* je i proces emitovanja i primanja znakova koji imaju određeno značenje
- 1) Činjenica da je nešto znak ne ukazuje nužno na njegovo značenje. Moramo poznavati vezu između znaka i značenja;
 - 2) Isti znak može imati različita značenja u različitim kontekstima;
 - 3) Isti znak može imati različita značenja različitim ljudima.

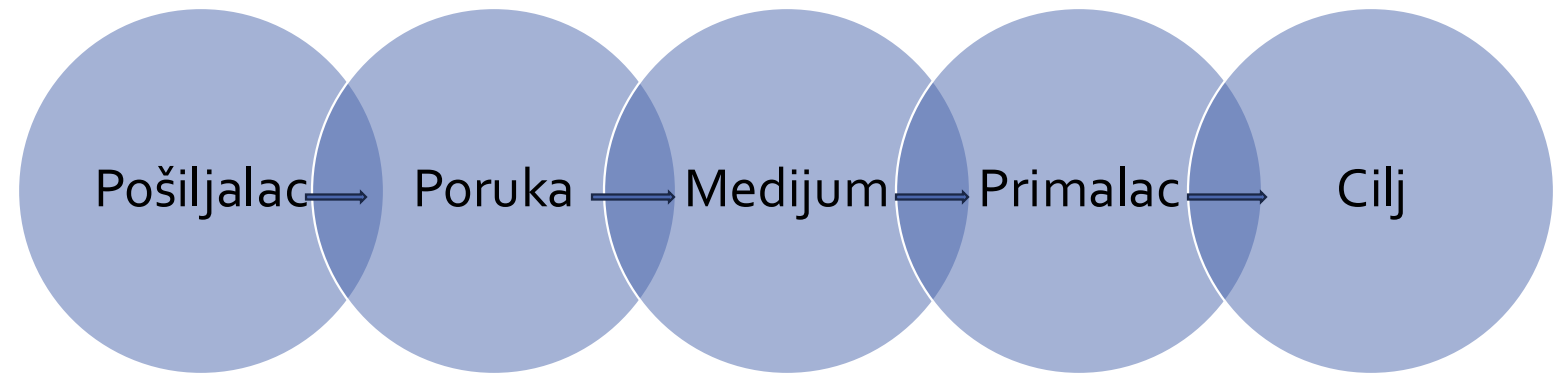
PRIMJER: Razmislite o različitim značenjima znaka **L**.

“L označava osobu koja uči vožnju (engl. learner), ali je ova oznaka opšteprihvaćena i u zemljama u kojima engleski nije maternji ili službeni jezik, pa i kod nas. Međutim, L možemo naći i na drugi mjestima. Na primjer, L na komadu odjeće koju kupujemo u prodavnici predstavlja oznaku za veličinu (engl. large). Na geografskoj mapi L je oznaka za jezero (engl. lake)” (Lakić 2014, 59-50).

Osobine komunikacije (Majers i Majers)

1. Komunikacija je centralni fenomen kulture
2. Komunikacija je neprekidna i ne može joj se jasno odrediti početak ili kraj
3. Komunikacija je zasnovana na razmjeni značenja
4. Sadrži predvidljive i konvencionalne elemente
5. Javlja se u više nivoa (dijaloški, poliloški, između individue i grupa, između više grupa i slično)
6. Odvija se i među jednakima i nejednakima (u pogledu obrazovanja, socijalnog statusa i slično)

Ključni aspekti komunikacije

Ključne odlike komunikacije

1. Komunikacija je proces ostvarivanja veza među ljudima
2. Komunikacija je aktivnost (čak i kada “pasivno” čitamo novine, mi smo angažovani u tumačenju poruka koje čitamo)
3. Komuniciranje se uči (čovjek pronalazi najbolje načine da iskomunicira sopstvene potrebe)

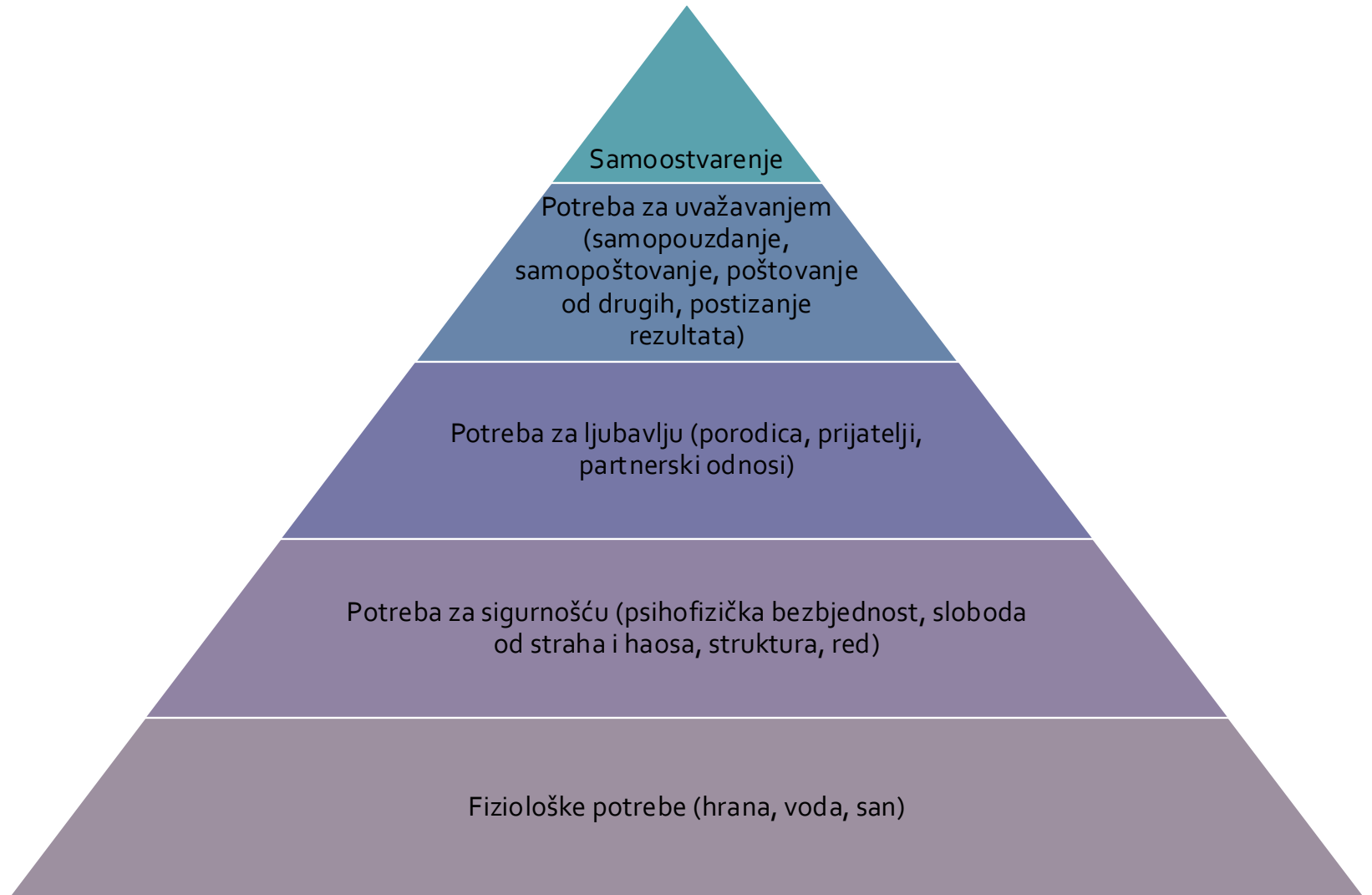
Transmisioni i ritualni pojam komunikacije

- U središtu transmisionog pojma komunikacije nalazi se *prenošenje* informacija drugima.
- Ritualni pristup komunikaciju definiše kroz *kulturni kontekst*.

Komunikacija i ljudske potrebe

- Komunikacija je preduslov za adekvatno izražavanje i zadovoljenje ljudskih potreba.

Maslovljeva hijerarhija ljudskih potreba

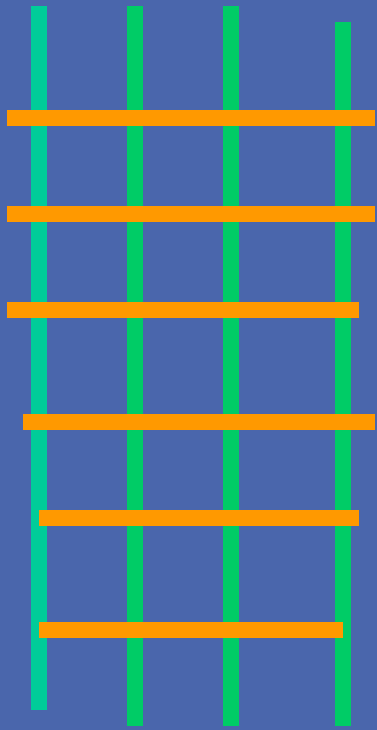

Komunikacija i ljudske potrebe

- Uprkos tome što preživljavanje nije glavna svrha komunikacije, ljudi moraju međusobno komunicirati kako bi zadovoljili bazične potrebe.
- Potreba za "saradnjom jedna je od najvažnijih ljudskih potreba i **najvažnija svrha komunikacije.**" (Tomić 2003, 37).
- Potreba za ubjeđivanjem i ostvarivanjem moći je takođe jedna od najčešćih (zlo)upotreba komunikacije. Nastaje iz težnje da drugoj osobi promijenimo stav ili da je stavimo u podređen položaj, kako bismo je lakše kontrolisali.

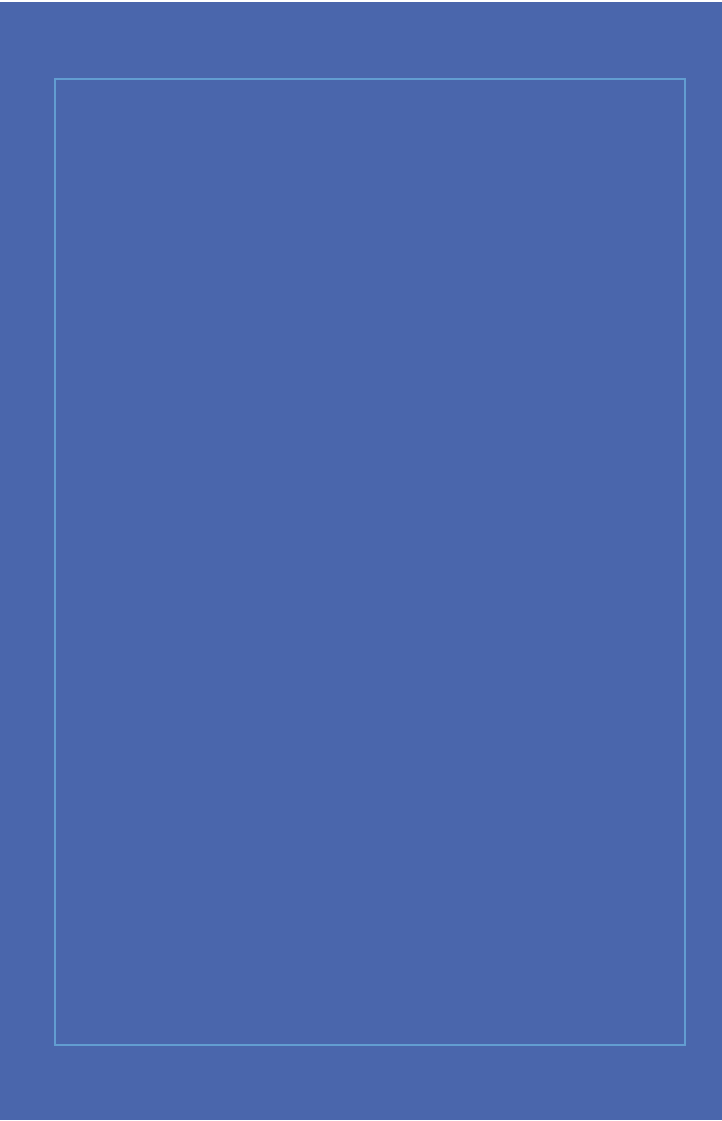
- Informaciono društvo i institucionalizovana komunikacija

IKS kao mreža

- IKS je nastao umnožavanjem kanala koji pospješuju i ubrzavaju ljudsku komunikaciju.

PRIMARNE I SEKUNDARNE TEHNIKE KOMUNICIRANJA

Jesu li mediji po sebi društveno i politički neutralni, ili, već po svojoj prirodi – time što su **sredstva** komunikacije - služe određenim društvenim snagama i interesima koji upravo stoga nastoje da ih kontrolišu?

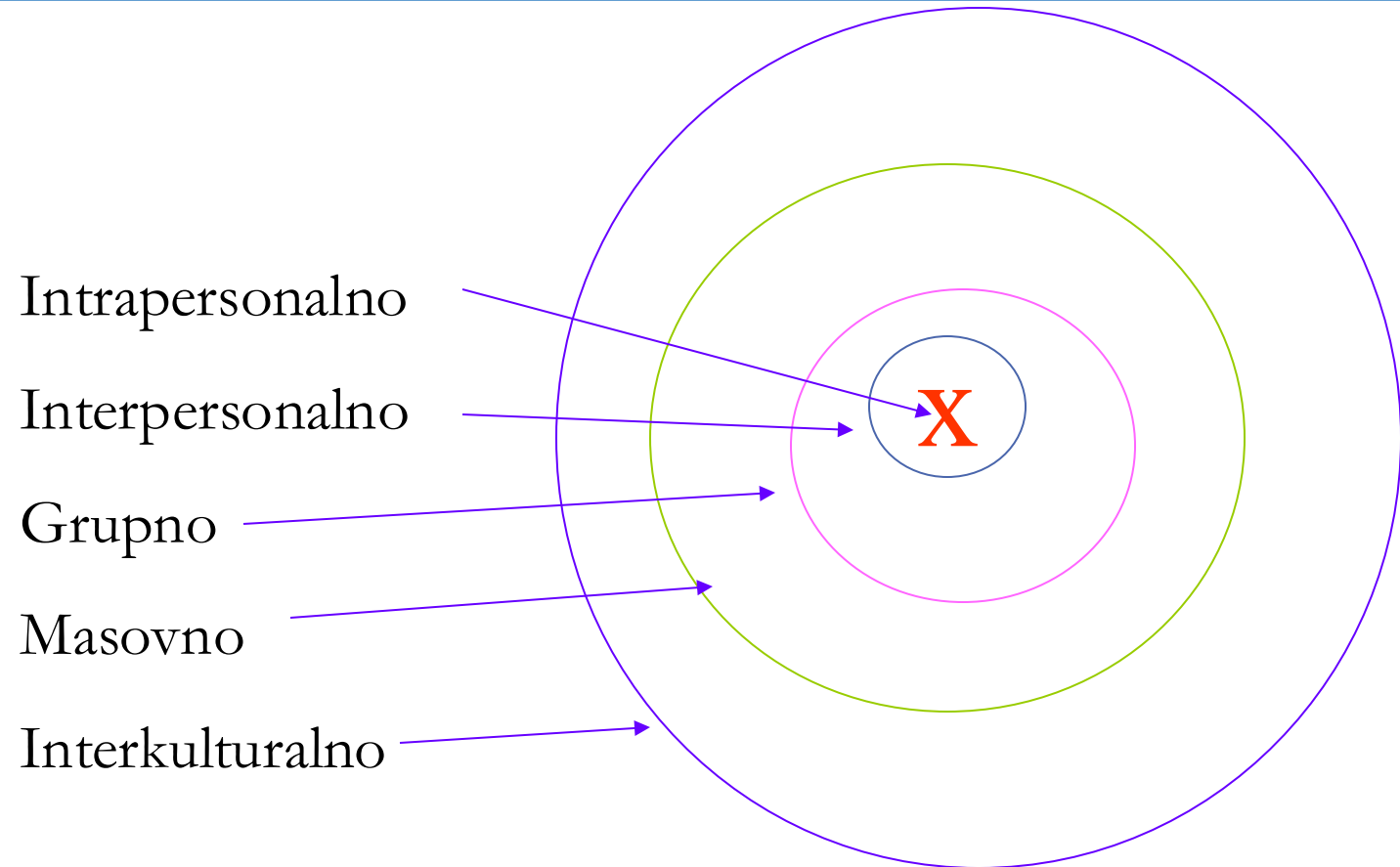
Neutralnost ?

Elitizam?

Suprotstavljene uticaji ?

OSNOVNI KOMUNIKACIONI MODEL

OPSEG KOMUNIKACIJA

-
- Dualni grad
-

INFORMAZIONE MAGISTRALE

PREDMET IZUČAVANJA IKS

Predmet izučavanja IKS konstituiše se na dva nivoa:

1. Uporedno proučavanje IKS-a savremenih društava i IKS svjetskog društva (međunarodno komuniciranje)
2. Teorijsko proučavanje IKS-a kao osobenog socijetalnog sistema, odnosno cjeline unutar globalnog društva.

DEFINICIJA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONOG SISTEMA

- IKS je skup posebnih **institucija, kanala i aktivnosti** pomoću kojih grupe **profesionalnih komunikatora** na **društvenim normama utemeljen način** informišu **javnost** o djelovanju pojedinaca, grupa, institucija i organizacija.
- Njegova svrha je omogućavanje *masovnog pristupa informacijama i transparentnost vlasti i drugih organizacija društva.*